

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوبه‌ها شیخ محمد صالح المنجد حفظه الله تعالى

موضوع:

۱. احکام؛ خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها

۲. احکام؛ طهارات و نجاسات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: محمود صادقی

تاریخ: ۱۴۰۰/۵/۱۸

خداوند را سپاس که شما را راهنمای ما در عصر حیرت قرار داد. با توجه به وضعیت بغرنج دامپروی در ایران به دلیل بی‌برنامگی حکومت و افزایش بی‌رویه‌ی قیمت خوراک دام، دامداران در تأمین خوراک دام خود با مشکل روبه‌رو هستند و حتی می‌توان گفت که در این زمینه ناتوانند. یکی از راه‌های پایین آوردن هزینه‌ها، فرآوری کود مرغی برای مصرف دام است. آیا این کار از لحاظ شرعی اشکال دارد؟ آیا مرغ از حیوانات همه‌چیزخوار است که فضله‌ی آن‌ها نجس است؟ خداوند امام مهدی و حضرت منصور و یاران و دوستدارانشان را از آفات و شرور حفظ فرماید.

پاسخ

تاریخ: ۱۴۰۰/۵/۲۷

مرغ همه‌چیزخوار است و علاوه بر گیاهان، از برخی جانوران کوچک نیز تغذیه می‌کند و از این رو، قاعدتاً فضله‌ی آن نجس محسوب می‌شود و این قول ابو حنیفه از اهل سنت و قول مفید از شیعه و یکی از دو روایت رسیده از اهل بیت است و تردیدی نیست که نجس نباید خوراک دام شود و اگر خوراک آن شود، درباره‌ی خوردن گوشت آن میان فقها اختلاف است؛ به این صورت که اکثر آنان، خوردن گوشت آن را مکروه و گروهی از آنان، خوردن گوشت آن را حرام می‌دانند و این ظاهر روایات رسیده از پیامبر و اهل بیت اوست؛ چنانکه روایت شده است: «نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَكْلِ الْجَلَالَةِ»؛ «رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از خوردن

۱. مصنف عبد الرزاق، ج ۴، ص ۵۲۲؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج ۵، ص ۱۴۷؛ سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۰۶۴؛ سنن أبي داود، ج ۳، ص ۳۵۱؛ سنن الترمذي، ج ۴، ص ۲۷۰؛ مسند البزار، ج ۱۱، ص ۱۷۹؛ دعائم الإسلام لابن حنون، ج ۲، ص ۱۲۴؛ المستدرک علی الصحیحین للحاکم، ج ۲، ص ۴۰؛ المحلی بالاتار لابن حزم، ج ۶، ص ۸۵؛ السنن الكبرى للبيهقي، ج ۹، ص ۵۵۸

حیوان نجاست خوار نهی فرمود» و روایت شده است: «لَا تَأْكُلُوا لُحُومَ الْجَلَالَةِ»؛ «گوشت حیوان نجاست خوار را نخورید».

آری، اگر حیوان نجاست خوار، مدتی کافی پیش از ذبح، از خوردن نجاست بازداشته شود و به خوردن خوراکی پاکیزه واداشته شود، مسلماً خوردن گوشتش حرام نیست؛ چراکه در وقت ذبح، حیوان نجاست خوار نبوده و مدتی کافی پیش از ذبح، بنا بر روایاتی از اهل بیت، برای مرغ حداقل ۳ روز و برای مرغابی حداقل ۵ روز و برای گوسفند حداقل ۱۰ روز و برای گاو حداقل ۲۰ روز و برای شتر حداقل ۴۰ روز است^۲، هر چند بدون شک هر چه بیشتر شود، بهتر است.

بایگه اطلاعیه‌های منسوخه‌ها شیخ محمد صالح المنجد
www.alkhorasani.com

۱ . الكافي للكليني، ج ۶، ص ۲۵۰؛ الإستهصار للطوسي، ج ۴، ص ۷۶
 ۲ . بنگرید به: الكافي للكليني، ج ۶، ص ۲۵۱؛ من لا يحضره الفقيه لابن بابويه، ج ۳، ص ۳۳۸؛ تهذيب الأحكام للطوسي، ج ۹، ص ۴۵. همچنین، در خصوص مرغ، بنگرید به: مصنف عبد الرزاق، ج ۴، ص ۵۲۲؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج ۵، ص ۱۴۸؛ معالم السنن للخطابي، ج ۴، ص ۲۴۴ به نقل از عبد الله بن عمر.